

Hans R. Diskerud/Jan Grefslie

«Herreekviperiing» i Storgata 18

Av Dag Mysen

Byggets forhistorie

Storgata 18 ble bygd som «Alders hvile» for gårdbruker og forretningsmann *Ole Mysen* da han overdro Nordre Mysen gård til sønnen *Anton Hamil* i 1897.

Da var Ole 67 år, fremdeles sprek og i farta. Han flyttet ganske snart til yngstesønnen *August* på *Berg* gård og bodde der til sin død i 1923.

Bygget ble da gjort om til forretnings-lokaler og leiligheter som Ole leide

ut i flere år, inntil skreddermester *Arnt Lunde* kjøpte huset og fortsatte utleievirksomheten. Han hadde selv hus og virksomhet i *Fabrikkveien*.

Lunde solgte huset til slakter og forretningsdrivende *Christian Diskerud*, som var gift med *Anna-Brita* fra *Fågelvik* i Sverige. De fikk barna *Marius*, *William*, *Thoralf*, *Birger*, *Randi* (*Holm Glad*), *Rolf*, *Hans* og *Trygve*. I 1917 kjøpte de *Ole Buers* gård og slakteriforretning i *David Blids gate* og etablerte begrepet «Slakter *Diskerud*» på *Mysen*. *Christian* døde allerede i 1919. *Anna* drev forretningen videre med tre av sine sønner til *Birger* og *William* overtok i 1932 under navnet «*Brødrene Diskerud*».

Da sønnen *Hans R.* begynte egen herre-ekvipering i *Storgata 18* den 7. mars 1937, eide moren *Anna* denne eiendommen.

Hans var nest yngst i søskenflokk. De eldre brødrene hadde allerede fylt behovet for medarbeiderskap i slakteriet og i butikken. *Hans* gikk derfor sin egen vei. Også han var naturlig nok hesteinteressert, og var med i styret for

Momarken Travselskap i mange år. Men det var ingen levevei. Som tenåring begynte han som handelsbetjent i det mangslungne landhandleriet til *Jul. Krosby* i *Jernbanegata*. I 1923 gikk han over til *Haldor Skattum* og herreekviperiing-bransjen. Hos *Skattum* fikk han bred erfaring og bransjekunnskap. Han ble også kjent med kundekretsene på *Mysen* og i distriktet.

«Hans R. Diskerud Herreekviperiing»

Da *Hans R.* begynte egen forretning i *Storgata 18*, etablerte han seg i en del av første etasje, med inngang på hjørnet mot torget, den gang mot huset til gullsmed *Petter Wiik*. Moren *Anna* døde i 1940. Da ble «*Alders hvile*» felleseie mellom alle søsknene *Diskerud*. *Hans* leide da lokalet av felleseiet. Etter krigen utvidet han forretningen noe. Og da handelsprofilen på *Mysen* utvi et seg gjennom 1950-årene, gjorde han nesten hele første etasje til forretningslo ale i 1958.

Hans drev butikken på en tradisjonell måte. Han hadde en sydame i nabolaget som gjorde de nødvendige arbeidene med oppsøm og forandringer.

Hans ansatte *Trygve Dahlstrøm* allerede i 1937. *Trygve* hadde begynt hos *Bjarne Berger* som 17-åring. Tre år ette ble han anker i forretningen til *Hans R.* I 20 år var han ansatt her og var avgjørende viktig for butikkens ve og vel.

Etter at Trygve begynte som trekk-kontrollør ved Mysen kommunale kontor, ansatte Hans *Manne Grinna*. Også han ble en viktig tilgang for butikken, som en sosial, likendes og driftig kar.

Manne begynte butikk selv; «Hobby-huset». Da begynte *Gulborg*, kona til Hans, fast i butikken. De to drev den sammen til høsten 1973. Da var Hans 72 år og pensjonist.

«Jan Grefslie Herreklær»

Gjennom at Hans kastet inn håndkleet som leietaker i fellesboet etter Anna og Christian Diskerud, besluttet søsknene å selge Storgata 18. En i familien tipset Jan Grefslie om dette og oppfordret ham til å legge inn et bud. Det ble akseptert. Reidunn og Jan kjøpte Storgata 18 med varebeholdningen i butikken.

Jan var yngste sønn av *Martha og Aksel Grefslie*, og hadde arbeidet i 20

Hans R. Diskerud overleverer stafetten til Jan Grefslie, 7. januar 1974. Foto: Eidsberg historielag.

år som ekspeditør hos *Haldor Skattum*. Skattums forretning var en moderne bedrift og lå langt fremme i bransjene herreklær og sko. Magne var en dyktig forretningsmann og en meget god læremester som Jan omtaler i rosende

Forretningen til Jan Grefslie midt på bildet til venstre. E.W. Korterud til høyre. Borgås-kiosken og blomsterforretningen til *Sofie Lovstad-Nygaard* i venstre bildekant. Foto: Espen Tveit

ordelag. Her lærte Jan alt som hørte faget til.

«**Overdragelsesopprydningstilbud**» 7. januar 1974 åpnet Jan og Reidunn sin butikk. De annonserte salg av klær de overtok og som de ikke ønsket å føre videre. Annonsen hadde overskriften ovenfor. Den var på 30 bokstaver i ett sammenhengende ord og ble heftig diskutert av filologene på Mysen skole.

En populær butikk

Jan overtok sydamen etter Hans R. Men ganske snart gjorde Jan alt skredderarbeidet selv. Han var ofte i butikken ved halv fem-tiden om morgenen og gjorde skredderarbeider frem til butikken åpnet kl. 9.

I de første årene var Reidunn mest hjemme med de to døtrene *Ann Kristin* og *Line Cecilie*. Jan hadde da hjelp av noen deltidsansatte. Etter hvert drev Reidunn og Jan butikken sammen.

Jan og Reidunn begynte butikk i en tid med sterk oppdrift for handelen på Mysen. Arild Mysen var da i gang med sin kundeavis og rekrutterte kunder fra et stort område. Gjennom 1970- og 80-årene var omsetningen på Mysen en halv gang større enn i Askim. Jan og Reidunn posisjonerte seg i byens oppdrift og drev en god butikk med førsteklasses service og kundeoppfølging. De to trivdes i hverandres selskap og gjorde hverandre gode.

De hadde dresser, smokinger og livkjoler fra Frislid, og mer ungdommelige moteklær fra Rico Vero, Cottonfield og Paul and Shark. Begge deler ble satt pris på av en god kundekrets. Dekorative vindus-

utstillinger var et varemerke for butikken deres. Begge jentene ble medarbeidere i butikken på fritiden under skolegangen på Mysen.

Jan ble formann i Mysen og Omegn Handelstands Forening ganske snart etter at han begynte for seg selv. Mysen som et handelsmessig fellesskap var alltid viktig for Jan og Reidunn.

Opphør i 1999

Ut over i 1990-årene ble det gradvis et annet handlemønster med økende mobilitet i kundekretsen. De store motorene i handelen på Mysen la ned i dette tiåret. Tilsiget av kunder minket. Da planene om det store nybygget Meieriveien 10 begynte å ta form, solgte Jan og Reidunn eiendommene Storgata 18 og 20 til utbygger. Også eiendommen til familien Ingier ble kjøpt opp. Etter en del forviklinger ble det nye bygget reist slik det står i dag.

Kilder:

- Hans Wåler: Mysen-leksikon, 1999.
- Jan og Reidunn Grefslie.

En ske høre mye

En bonde fra Hærland kom for mange år siden med et lass bjerkeved til Mysen. På hjemveien gikk han innom apoteket for å kjøpe noe salve til å smøre hendene sine med. Hendene hadde sprekker etter hardt skogsarbeid.

Da apotekeren fikk se hendene hans, som var nokså skitne etter avlessinga av veden, sa han temmelig bestemt: - De skulle vaske hendene Deres, min herre!

Bonden så opp på apotekeren, som manglet det ene øret, og svarte ganske rolig:

En ske høre mye før begge øra detter tå!